

69/2008. (XII. 10.) Főv. Kgy. rendelet

Budapest Főváros szmogriadótervéről

A Fővárosi Önkormányzat Közgyűlése a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (4) bekezdés *a*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, valamint a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokat tartalmazó 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 15/B. § előírásainak megfelelően Budapest Főváros szmogriadó-tervét a következők szerint rendeli megállapítani.

I. Általános rendelkezések

1. § (1) A szmogriadó-terv célja, hogy meghatározza a környezetveszélyeztetést okozó légszennyezettség kialakulása esetén az emberi élet és egészség megóvása érdekében szükséges intézkedéseket, azok elrendelésének és végrehajtásának szabályait.

(2) A rendelet hatálya Budapest Főváros közigazgatási területén azokra a természetes és jogi személyekre, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre terjed ki, akik (amelyek) tevékenysége, létesítménye terméke levegőterhelést okoz vagy okozhat, illetve akinek avar és kerti hulladéka keletkezik tekintettel a (3) bekezdésben foglalt kivételre.

(3) E rendelet területi hatálya nem terjed ki

a) az M0 jelű elkerülő út Budapest Főváros közigazgatási területén áthaladó szakaszaira;

b) Nagykovácsi és Remeteszőlős lakosainak átmenő gépjárműforgalma biztosítása érdekében - a következő útvonalak szakaszaira: Budapest közigazgatási határa-Nagykovácsi út-Szépjuhászné útja-Budakeszi út-Budapest közigazgatási határa, továbbá Budapest közigazgatási határa-Nagykovácsi út-Nagyrét utca-Máriaremetei út-Hidegkúti út-Budapest közigazgatási határa.

(4) A (3) bekezdés *b)* pontjában meghatározott cél érdekében az ott meghatározott útvonalakra szóló mentességet Nagykovácsi és Remeteszőlős lakosai a lakóhelyet vagy tartózkodási helyet igazoló hatósági igazolvánnyal (lakcímkártyával) igazolhatják.

2. § A rendelet alkalmazásában:

(1) Szmoghelyzet: ha kedvezőtlen meteorológiai viszonyok között, több forrásból származó szennyezőanyag-kibocsátás következtében a légszennyezettség tartósan és nagy területen meghaladja egy vagy több légszennyező anyag tájékoztatási vagy riasztási küszöbértékét. Ha a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 3. számú mellékletében (továbbiakban: Határérték-rendeletben) feltüntetett legalább egy légszennyező anyag koncentrációja az ott meghatározott időtartamban, az ott meghatározott tájékoztatási vagy riasztási küszöbértéket a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (továbbiakban: KDV-KTVF) adatai alapján meghaladja, szmogriadót kell elrendelni. A szálló porra (PM10) vonatkozó tájékoztatási és riasztási fokozat elrendeléséhez és megszüntetéséhez az Országos Meteorológiai Szolgálat (továbbiakban: OMSZ) által kiadott meteorológiai előrejelzése is szükséges.

(2) A szmogriadó fokozatai:

a) tájékoztatási fokozat, amelyben a légszennyezettségi szint rövid idejű hatása veszélyt jelent a lakosság különösen érzékeny (gyermek, időskorú, beteg) csoportjaira, elrendelésével együtt azonnali és megfelelő tájékoztatást kell adni; a szálló por (PM10) esetében a korlátozással járó (a riasztási fokozathoz tartozó) intézkedés elrendelésének lehetőségéről a riasztási fokozat elrendelését megelőző nap 18 óráig előzetes tájékoztatást kell adni.

b) riasztási fokozat, amelyben a légszennyezettségi szint rövid idejű hatása veszélyt jelent a teljes lakosságra, elrendelésével együtt azonnali intézkedéseket kell elrendelni.

2/A. § (1) A szmogriadót, annak fokozatát és az adott fokozathoz e rendeletben meghatározott intézkedéseket a főpolgármester rendeli el és szünteti meg.

(2) A főpolgármester e rendelet szerinti intézkedéseit a Magyar Távirati Irodához eljuttatott sajtóközlemény útján, valamint a Fővárosi Önkormányzat honlapján hirdeti ki.

(3) A főpolgármester folyamatosan gondoskodik a budapesti légszennyezettséggel kapcsolatos aktuális tájékoztatásról

- a) a Fővárosi Önkormányzat honlapján,
  - b) a Főpolgármesteri Hivatal munkaideje alatt az Ügyfélszolgálati Irodán,
  - c) a Fővárosi Közterület-felügyelet 24 órás Ügyeleti Szolgálatán (továbbiakban: Ügyelet) keresztül.
- (4) A szmogriadó-fokokozatok megszüntetésének időpontját a főpolgármester a Magyar Távirati Irodához eljuttatott sajtóközlemény útján, valamint a Fővárosi Önkormányzat honlapján hirdeti ki.

II. Szmoghelyzet kialakulásának megelőzése

3. § (1)

(2)

4. §

4/A. § (1) Az avar és kerti hulladék tekintetében Budapest Főváros közigazgatási területén az ingatlan tulajdonosoknak, használóknak a következőképpen kell eljárni:

- a) elsősorban helyben komposztálni kell,
  - b) másodsorban a háztartási hulladéktól elkülönítetten, a települési szilárd hulladékkezelési közszolgáltató (Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt.) által forgalmazott, erre a célra szolgáló zsákban gyűjteni, melyet a közszolgáltató elszállít,
  - c)
  - d) elégetni tilos.
- (2)-(5)

III. Szmogriadó elrendelése

5. § (1) A főpolgármester a külön jogszabályban meghatározottak szerint

- a) tájékoztatási fokozatot rendel el a 2. § (2) bekezdés a) pontjában, valamint a 2. § (3) bekezdésben foglalt feltételek teljesedése esetén,
- b) riasztási fokozatot rendel el a 2. § (2) bekezdés b) pontjában, valamint a 2. § (3) bekezdésében foglaltak fennállása esetén.

(2) A tájékoztatási, illetve a riasztási fokozatban megtehető intézkedésekre a 8-10. §-okban foglaltak az irányadók.

(3) Az e rendelet szerinti intézkedések a tájékoztatási fokozat elrendelése esetén a kihirdetését követően azonnal, a riasztási fokozat esetében a kihirdetését követő nap 6 órától lépnek életbe.

(4) A riasztási fokozat időtartama alatt és kizárólag a gépjárművek használatára vonatkozó intézkedésekre vonatkozóan - az azt megszüntető intézkedés hiányában - a korlátozó intézkedések időtartama:

- a) légszennyező anyagtól függetlenül minden nap 6 órától 22 óráig tart, kivéve az ózon eredmények miatt elrendelt korlátozáskor;
- b) ózon légszennyezettség esetében minden nap 10 órától 18 óráig tart.

A további korlátozások időtartama - az azt megszüntető intézkedés hiányában - folytonos.

6. § A szmogriadó elrendelését megalapozó - a KDV-KTVF és az OMSZ által szolgáltatott - adatok folyamatos gyűjtését és a főpolgármester felé történő továbbítását az Ügyelet látja el.

7. § (1) A főpolgármester a 2. § (4) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén szüntetheti meg a szmogriadót, a 2/A. § szerinti tájékoztatási kötelezettség teljesítésének biztosításával.

(2) A szmogriadó megszüntetésére irányuló főpolgármesteri döntésről a Főpolgármesteri Hivatal (továbbiakban: FPH) tájékoztatja az Ügyeletet.

IV. Tájékoztatási fokozathoz kapcsolódó intézkedések

8. § (1) A főpolgármester az adott szmogriadó-fokozat meghatározott feltételeinek teljesülését követően, ahhoz képest

- a) szálló por (PM10) esetében: 5 órán belül,
- b) további légszennyező anyagok esetében: 1 órán belül ad tájékoztatást a 2/A. § (2)-(3) bekezdéseiben foglaltak szerint.

(2) A főpolgármester a tájékoztatási fokozat elrendelése esetén:

- a) tájékoztatja a lakosságot, tekintettel további jogszabályok szabályaira;
- b) felkérheti a fővárosi kerületek jegyzőit, hogy fokozottan ellenőrizzék az avar és kerti hulladék nyílt téri égetésének esetleges tilalmát;

c) felkérést adhat ki a szmoghelyzet további romlását megelőző intézkedésekre (a lakosság és a légszennyezők önkéntes önkorlátozó intézkedéseire), különösen kérve:

ca) a közúti járművek környezetvédelmi felülvizsgálatának szabályairól szóló 77/2009. (XII. 15.) KHEM-IRM-KvVM együttes rendelet 3. számú melléklete alapján, a rendszámablán fekete és piros színű hatszögletű környezetvédelmi plakettel ellátott gépjárművek használatának szüneteltetését;

cb) a fővárosi úti célok eléréséhez az egyéni gépjárműhasználat mérséklését, lehetőség szerint szüneteltetését, a közösségi közlekedés igénybevételének előnybe részesítését;

cc) a gépjárművek indokolatlan - álló helyzetben történő - alapjáratú üzemeltetésének lehetőség szerinti mérséklését;

cd) a helyhez kötött légszennyező pontforrások üzemeltetőit - hivatkozva azok társadalmi felelősségvállalására - kibocsátásuk csökkentésére;

ce) kén-dioxid, szén-monoxid vagy szálló por (PM10) szint miatt elrendelt fokozat esetén a kérés kiterjed a szilárd- és olajtüzelésű berendezések (ha egy háztartásban létezik földgáztüzelési mód, akkor a szilárdtüzelésű kandallók, cserépkályhák) használatának mérséklésére;

cf) az ózonszint miatt elrendelt fokozat esetén a kérés kiterjed az üzemanyagtöltő állomások használatának - elsősorban 10-18 óra közötti - mérséklésre, továbbá - a helyhez kötött légszennyező pontforrások üzemeltetőit is érintően, ózon prekursorok és nitrogén-oxidok kibocsátásukat tekintve - a szerves oldószer felhasználással (szénhidrogén-kibocsátással) járó tevékenységek (például festés, mázolás, bitumenolvasztás) mérséklésére, lehetőség szerint szüneteltetésére.

V. Riasztási fokozathoz kapcsolódó intézkedések

9. § A főpolgármester a riasztási fokozat elrendelése esetén:

a) tájékoztatja a lakosságot, tekintettel további jogszabályok szabályaira;

b) elrendelheti a gépjárművek Budapest főváros közigazgatási területén való használatának korlátozását, tekintettel azok rendszámabláján található környezetvédelmi plakett színére: a fekete és piros környezetvédelmi plakettel ellátott járművek közlekedésének tilalmát.

c) elrendelheti, illetve kezdeményezheti a helyhez kötött légszennyező pontforrások üzemeltetőinek más energiahordozó, üzemmód használatára kötelezését, vagy a kibocsátás csökkentését, vagy az üzemeltetés felfüggesztését;

d) felkérheti a fővárosi kerületek jegyzőit, hogy fokozottan ellenőrizzék az avar és kerti hulladék nyílt téri égetésének esetleges tilalmát;

e) felkérést adhat ki a szmoghelyzet további romlását megelőző intézkedésekre (a lakosság és a légszennyezők önkéntes önkorlátozó intézkedéseire), különösen kérve:

ea)

eb) a fővárosi úti célok eléréséhez az egyéni gépjárműhasználat szüneteltetését, a közösségi közlekedés igénybevételének előnybe részesítését;

ec) a gépjárművek indokolatlan - álló helyzetben történő - alapjáratú üzemeltetésének lehetőség szerinti mérséklését;

ed) a helyhez kötött légszennyező pontforrások üzemeltetőit - hivatkozva azok társadalmi felelősségvállalására - kibocsátásuk csökkentésére;

ee) kén-dioxid, szén-monoxid vagy szálló por (PM10) szint miatt elrendelt fokozat esetén a kérés kiterjed a szilárd- és olajtüzelésű berendezések (ha egy háztartásban létezik földgáztüzelési mód, akkor a szilárdtüzelésű kandallók, cserépkályhák) használatának mérséklésére;

ef) nitrogén-dioxid szint miatt elrendelt fokozat esetén a kérés kiterjed a gázfűtésű berendezések használatának mérséklésére;

eg) az ózonszint miatt elrendelt fokozat esetén a kérés kiterjed az üzemanyagtöltő állomások használatának - elsősorban 10-18 óra közötti - szüneteltetésére, továbbá - a helyhez kötött légszennyező pontforrások üzemeltetőit is érintően, ózon prekursorok és nitrogén-oxidok kibocsátásukat tekintve - a szerves oldószer felhasználással (szénhidrogén-kibocsátással) járó tevékenységek (például festés, mázolás, bitumenolvasztás) szüneteltetésére;

eh) Budapest főváros közigazgatási területén közlekedő gépjárművek vezetőit, hogy haladási sebességüket 20 km/h-val csökkentsék, kivéve, ahol 30 km/h vagy kisebb a megengedett legnagyobb sebesség.

10. § Az e rendelet 9. § b) pontja alapján hozott forgalomkorlátozás alól mentesülnek:

a) a helyi, helyközi és távolsági közúti közösségi közlekedés - valamint a személytaxi-szolgáltatás - gépjárművei;

b)

c) a megkülönböztető fény- és hangjelzéssel jogszerűen felszerelt gépjárművek, valamint az ilyen gépjárművek

által közrefogott járműoszlop;

d) a Magyarországon működő diplomáciai és konzuli képviseletek, valamint nemzetközi szervezetek és ezek nemzetközi szerződés alapján mentességet élvező tagjai és családtagjaik DT betűjelű rendszámmal ellátott gépjárművei;

e) a külön jogszabályban meghatározott betegszállító járművek, valamint a kórházi és járóbeteg-ellátásra, kezelésre beutalt, előjegyzett beteget szállító gépjárművek;

f) orvosok gépjárműve és orvosi ügyeleti gépjárművek;

g) a mozgáskorlátozott személy - illetőleg az őt szállító személy - járműve, amennyiben úti célja Budapest Főváros közigazgatási területén van vagy csak azon keresztül közelíthető meg, ha a mozgásában korlátozott személy eredeti és érvényes parkolási igazolványát a gépjármű első szélvédője mögött úgy helyezték el, hogy előlapja az érvényesség és a jogosultság ellenőrzése céljából látható;

h) a kommunális feladatokat végző, külön jogszabályban meghatározott olyan gépjárművek, amelyek - műszaki felépítésüknél fogva - csak a mentőszolgálatban, vérellátó szolgálatban, halott-szállításra, úttisztításra (közterületek tisztán tartása, locsolása, valamint közutak, repülőterek hó- és síkosságmentesítése, só- és homokszórása), a lakosság vízellátására, a kommunális hulladékszállításra, a kéményseprőipari közszolgáltatásra, a villamos- és gázenergia-, távhő-, melegvíz-, ivóvíz-, szennyvízhálózatok, a távközlési szolgáltatás, a közműjellegű vezetékrendszerek (különösen a termékvezeték, a közúti forgalomirányító, a közúti közösségi és vasúti közlekedés vezetékai) hibabemérésére és - elhárítására használhatók, továbbá azon szervezetek következő feladatokat végző járművei, amelyek jogosultak pénzfeldolgozási tevékenység, vagy egyetemes postai szolgáltatás végzésére;

i) az elromlott jármű vontatását vagy a közúton elromlott jármű hibaelhárítását végző és figyelmeztető jelzéssel jogszerűen felszerelt járművek;

j) a fővárosi és pest megyei élelmiszerlánc-felügyeleti szerv és feladatokat a fővárosban végző magánállatorvosok gépjárművei, a fővárosi és pest megyei élelmiszerlánc-felügyeleti szerv igazolásával;

k) a Magyar Honvédség, illetve a törvényben meghatározott rendvédelmi szervek gépjárművei;

l) a Nemzeti Közlekedési Hatóság, a KDV-KTVF, a fővárosi ÁNTSZ-ek, valamint Budapest Főváros területén működő közterület-felügyelet az azon gépjárművei, amelyek műszaki felépítésüknél és jogszabályi felhatalmazásuk által látják el a közterületek rendjéhez, tisztaságához és jogszerű használatához kapcsolódó ellenőrzési feladatokat;

m) az élelmiszer-áruszállító gépjárművek célforgalma;

n) Magyar Rádió Zrt., Magyar Televízió Zrt. és Duna Televízió Zrt. közszolgálati műsorszolgáltatók, továbbá a Magyar Távirati Iroda Zrt. gépjárműveinek célforgalma.

VI. Vegyes és záró rendelkezések

11. § (1) A Rendelet 9. § *b)-d)* pontjaiban foglalt korlátozások betartását a közlekedés tekintetében - a vonatkozó jogszabályok szerint - a BRFK és/vagy további kijelölt hatóságok, a helyhez kötött légszennyező pontforrások tekintetében a KDV-KTVF, az avar és kerti hulladék nyílt téri égetési tilalmának tekintetében a 4/A. § betartását a kerületi önkormányzat jegyzője jogosult ellenőrizni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott hatóságok az elrendelt korlátozások megszegőivel szemben eljárást kezdeményeznek.

12. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet 3. § (1)-(2) bekezdésének hatályba lépéséről külön önkormányzati rendelet rendelkezik.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a füstködriadó-tervről szóló 48/2003. (IX. 19.) Föv. Kgy. rendelet, valamint az azt módosító 31/2006. (VI. 12.) Föv. Kgy. rendelet.

dr. Tiba Zsolt s. k.
főjegyző

dr. Demszky Gábor s. k.
főpolgármester